

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

14.07.2023

Atzinums Nr. 5-04/5/2023

par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu smilts – grants un smilts ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “*Gramzda II*” Dienvidkurzemes novada Gramzdas pagastā, nekustamajā īpašumā “*Meža Bites*” un nekustamajā īpašumā “*Rieksti*”

Derīgs līdz 2026. gada 14. jūlijam

Paredzētās darbības ierosinātājas:

1. SIA “*Inerto materiālu serviss*”, reģistrācijas Nr. 42103025829, juridiskā adrese: Dzintaru iela 19, Liepāja, LV – 3411; elektroniskā pasta adrese: mbbetons@mbbetons.lv;
2. Liepājas rajona Gramzdas pagasta zemnieku saimniecība “*RIEKSTI-I*”, reģistrācijas Nr. 42101012995 (turpmāk arī – ZS “*RIEKSTI-I*”), juridiskā adrese: “*Rieksti – I*”, Gramzdas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV – 3486; elektroniskā pasta adrese: rieksti_1@inbox.lv (turpmāk kopā sauktas arī - ierosinātājas).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Enviroprojekts*”, reģistrācijas Nr. 40003683283 (turpmāk – Izstrādātāja), juridiskā adrese: Mazā Nometņu iela 31, Rīga, LV – 1002; elektroniskā pasta adrese: info@enviro.lv.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs):

2022. gada 13. jūlijā Birojā iesniegts ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums) smilts – grants un smilts ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “*Gramzda IP*” (turpmāk – Atradne “*Gramzda IP*”) Dienvidkurzemes novada Gramzdas pagastā, nekustamā īpašumā “*Meža Bites*” (kadastra Nr. 6458 001 0480) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6458 001 0129 (turpmāk – īpašums “*Meža Bites*”) un nekustamā īpašumā “*Rieksti*” (kadastra Nr. 6458 001 0075) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6458 001 0370 (turpmāk – īpašums “*Rieksti*”). Ziņojuma aktualizētā redakcija Birojā iesniegta 2022. gada 21. septembrī un 2023. gada 6. jūnijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Smilts – grants un smilts ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Atradnes “*Gramzda IP*” teritorija, īpašums “*Meža Bites*” un īpašums “*Rieksti*” (turpmāk kopā saukti – Ieguves vieta). Derīgo izrakteņu šķirošanu un mazgāšanu paredzēts realizēt tehnoloģiskajā laukumā īpašuma “*Bites*” (Kadastra Nr. 6482 008 0046) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 6482 008 0046) (turpmāk – Tehnoloģiskais laukums/ īpašums “*Bites*”)¹.

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātājām:

- 3.1.1. IVN objekts ir smilts – grants un smilts ieguve Atradnes “*Gramzda IP*” teritorijā 15,81 ha platībā un ar to saistītā derīgā materiāla izvietošana un pārstrāde (drupināšana, skalošana, šķirošana) blakus esošajā īpašumā “*Bites*”.
- 3.1.2. Atbilstoši Ziņojumam derīgo izrakteņu pārstrādi (līdz 130 000 m³ gadā) paredzēts realizēt Tehnoloģiskajā laukumā (atrodas ~ 470 m attālumā no Ieguves vietas), kas uzskatāma par Paredzētās darbības teritoriju.
- 3.1.3. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt vienā kāplē, virs gruntsūdens līmeņa. Gadā plānotais maksimālais derīgo izrakteņu ieguves apjoms – 150 000 m³.
- 3.1.4. Īpašuma “*Meža Bites*” (zemes vienība ar kadastra apz. 6458 001 0129) īpašnieks ir AS “*UPB*” (reģistrācijas Nr. 42103000187). SIA “*Inerto materiālu serviss*” 2021. gada 1. jūnijā ir noslēgusi nomas līgumu ar īpašuma “*Meža Bites*” īpašnieci AS “*UPB*” par īpašuma “*Meža Bites*” nodošanu lietošanā SIA “*Inerto materiālu serviss*” komercdarbības veikšanai. Īpašums “*Meža Bites*” tiek iznomāts uz laiku – līdz 2031. gada 31. maijam.
- 3.1.5. Īpašuma “*Rieksti*” (zemes vienība ar kadastra apz. 6458 001 0370) īpašnieks ir fiziska persona. ZS “*RIEKSTI-1*”, kura 2018. gada 1. februārī ir noslēgusi patapinājuma līgumu Nr. 1_D_R ar īpašuma “*Rieksti*” īpašnieku par tiesībām izmantot īpašuma “*Rieksti*” dabas resursus. 2021. gada 22. decembrī ir veikta savstarpējā vienošanās par līguma grozījumiem attiecībā uz 2018. gada 1. februāra līguma termiņu, īpašums “*Rieksti*” tiek nodots lietošanā ZS “*RIEKSTI-1*” līdz 2040. gada 31. decembrim.
- 3.1.6. Atradnes “*Gramzda IP*” teritoriju veido četri iecirkņi²: “*1968. gada izpētes iecirknis*”, iecirknis “*Meža Bites*”, iecirknis “*Rieksti*” un iecirknis “*Vīnogas*”. Ieguves vieta ietilpst Atradnes “*Gramzda IP*” teritorijā.
- 3.1.7. Īpašuma “*Bites*” inerto materiālu atradnes operators ir SIA “*Inerto materiālu serviss*”. Darbībai šajā atradnē ir spēkā esoša B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. LI15IB0003 (turpmāk – Atļauja Nr. LI15IB0003), kas izdota 2015. gada 16. janvārī un aizstāj ūdens resursu lietošanas atļauju.

¹ No Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka, ņemot vērā, ka ar derīgo izrakteņu apstrādi saistītām darbībām īpašumā “*Bites*”, SIA “*Inerto materiālu serviss*” 2015. gada 16. janvārī ir izsniegta B kategorijas atļauja Nr. LI15IB0003, Izstrādātājas ieskatā nav pamata iekļaut īpašumu “*Bites*” Paredzētās darbības teritorijā. Tomēr Ziņojumā ir novērtētas Paredzētās darbības radītās trokšņa un emisiju gaisā ietekmes arī no īpašumā “*Bites*” plānotajām darbībām.

² Atbilstoši VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” zemes dziļu informācijas sistēmas reģistram (skatīts 10.11.2022).

- 3.1.8. IVN procedūra Paredzētajai darbībai piemērota ar Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes³ (turpmāk – Dienests) 2019. gada 11. janvāra lēmumu Nr. LI19SI0003 un Dienesta 2021. gada 8. decembra lēmumu Nr. KU21SI0118.
- 3.1.9. Ar Biroja 2022. gada 24. janvāra lēmumu Nr. 5–02/4/2022 (turpmāk – Lēmums Nr. 5–02/4/2022) pieņemts lēmums, ka Paredzētā darbība novērtējama apvienotā IVN procedūrā, un IVN laikā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, IVN ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.
- 3.1.10. Birojs 2022. gada 17. martā ierosinātājām izsniedza programmu Nr. 5–03/8/2022 (turpmāk – Programma Nr. 5–03/8/2022) Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 3.1.11. Saskaņā ar savstarpēji izdotu pārstāvības pilnvarojumu starp ierosinātājām attiecībā uz Izstrādātāju, Izstrādātāja veikusi Ziņojuma sagatavošanu un publiskās apspriešanas nodrošināšanu.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Ieguves vieta un Tehnoloģiskais laukums atrodas ārpus apdzīvotām vietām. Ieguves vieta atrodas ~ 1,4 km attālumā virzienā uz D no Gramzdas ciema teritorijai noteiktās ārējās robežas. Tehnoloģiskajam laukumam tuvākā apdzīvotā vieta ir ~ 1,3 km attālais Mazgramzdas ciems.
- 3.2.2. 650 m rādiusā no Ieguves vietas un Tehnoloģiskā laukuma atrodas četras viensētas: Ieguves vietai tuvākā ir viensēta “*Birstalas*” (~ 550 m) un viensēta “*Grantskalni*” (~ 620 m), savukārt Tehnoloģiskajam laukumam tuvākā ir viensēta “*Bērzkalni*” (~ 500 m) un viensēta “*Jeksti*” (~ 570 m).
- 3.2.3. Ieguves vietai tuvākā dabiskā ūdenstece ir ~ 200 m attālā Birstalas upe. Īpašuma “*Bites*” teritorija, kurā plānots Tehnoloģiskais laukums, ~ 400 m garā posmā robežojas ar Birstalas upi (īpašuma A daļa atrodas tās aizsargjoslā).
- 3.2.4. Atradnes “*Gramzda IP*” iecirkņa “*Rieksti*” teritorijā derīgo izrakteņu ieguves darbi iepriekš nav veikti.
- 3.2.5. Atradnes “*Gramzda IP*” iecirkņa “*Meža Bites*” teritorijā derīgo izrakteņu ieguve ir veikta⁴.
- 3.2.6. Ieguves vietas D daļu šķērso lokāls ceļš, transporta kustība plānota pa Ieguves vietas A teritorijai esošo paralēlo ceļu (turpinājums Ieguves vietas D daļu šķērsojošajam ceļa posmam) līdz Tehnoloģiskajam laukumam un valsts reģionālajam autoceļam P114 “*Ilmāja – Priekule – Lietuvas robeža (Plūdoņi)*” (turpmāk – autoceļš P114).
- 3.2.7. Derīgā materiāla transportēšanas maršruta posma garums no Ieguves vietas teritorijām līdz Tehnoloģiskajam laukumam un tālāk līdz pieslēgumam pie autoceļa P114 ir ~ 1,9 km (turpmāk – transportēšanas maršruts). Derīgā materiāla transportēšanas maršruta ceļu klāj grants segums, autoceļš P114 ir asfaltēts.
- 3.2.8. Darbības vietas apkaimē atrodas vismaz 15 derīgo izrakteņu ieguves vietas dažādās izstrādes stadiju fāzēs. Ieguves vietai tuvākās citas derīgo izrakteņu ieguves vietas parādītas Ziņojuma 1.3. un 1.7. attēlā. Detalizētāka informācija sniegta Ziņojuma 1.2. nodaļā un 1.2. tabulā.
- 3.2.9. Dienvidkurzemes novada pašvaldība 2022. gada 24. februārī apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 2022/7 “*Priekules novada teritorijas plānojuma 2015. – 2026. gadam*”

³ Kopš 2022. gada 1. aprīļa – Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde.

⁴ Derīgo izrakteņu atradnes pases sadaļa “6. Ziņas par agrāk veikto atradnes izstrādi”, norādīts “*atradnes iecirknī derīgo izrakteņu ieguve ir veikta, precīzu datu par iegūto derīgo izrakteņu apjomu nav*”.

grozījumu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” (īstenojami ar 2022. gada 18. maiju). Saskaņā ar Priekules novada teritorijas plānojuma 2015. – 2026. gadam grozījumiem (redakcija 4.1.) (turpmāk – Teritorijas plānojums) grafisko daļu “*Gramzdas pagasta funkcionālais zonējums*” (turpmāk – Grafiskā daļa) Ieguves vietas teritorija atrodas funkcionālajās zonās: “*Mežu teritorija (M)*” un “*Lauksaimniecības teritorija (L)*”; Tehnoloģiskais laukums atrodas funkcionālajā zonā “*Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)*”.

- 3.2.10. Atbilstoši Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasībām, derīgo izrakteņu ieguve lauksaimniecības un mežsaimniecības zemēs ir atļauta (teritorijas papildizmantošanas veids). Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1) ir funkcionālā zona, kuras galvenā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve un derīgo izrakteņu ieguves darbības nodrošināšanai nepieciešamā apbūve un infrastruktūra.
- 3.2.11. Zemes dziļu izmantošanai īpašumā “*Meža Bites*” (atradnes “*Gramzda II*” iecirknī “*Meža Bites*”) 2021. gada 21. decembrī izsniegts derīgo izrakteņu ieguves limits. Ieguves limita apjoms: smilts – grants 229,90 tūkst. m³ (to skaitā zem pazemes ūdens līmeņa 2,65 tūkst. m³) un smilts 178,53 tūkst. m³ (to skaitā zem pazemes ūdens līmeņa 20,65 tūkst. m³). Ierosinātājas nav paredzējušas un Ziņojumā nav vērtēta ieguve zem pazemes ūdens līmeņa. Derīgo izrakteņu ieguves limitā ir iekļauti 209,79 tūkst. m³ smilts – grants un 107,65 tūkst. m³ smilts krājumi, kas ietilpst Baronu kapu aizsargjoslā un 55,40 tūkst. m³ smilts – grants un 109,57 tūkst. m³ smilts krājumi, kas ietilpst Trekņu kapu aizsargjoslā. Aizsargjoslas savstarpēji pārklājas.
- 3.2.12. Zemes dziļu izmantošanai īpašumā “*Rieksti*” (atradnes “*Gramzda II*” iecirknī “*Rieksti*”) 2018. gada 23. oktobrī izsniegts derīgo izrakteņu ieguves limits. Ieguves limita apjoms: smilts – grants 205,39 tūkst. m³ (visi krājumi iegul virs pazemes ūdens līmeņa). Derīgo izrakteņu ieguves limitā ir iekļauti 80,23 tūkst. m³ smilts – grants krājumu, kas ietilpst Barona kapu aizsargjoslā un 0,35 tūkst. m³ smilts – grants krājumu, kas ietilpst Trekņu kapu aizsargjoslā.
- 3.2.13. Saskaņā ar Ziņojumu Atradnes teritorijā zemes virsmas reljefs ir nelīdzens, paugurains, kas veidojies vējam, pārnesot limnoglaciālo līdzenumu smilšainos nogulumus. Kopumā iecirknī dabīgais reljefs nav izmainīts. Atradnes ģeoloģiskā uzbūve ar viendabīgu un labi izturētu ģeoloģisko griezumu kā horizontālā tā arī vertikālā vērsumā un nedaudz mainīgu smilts-grants slāņkopas biezumu. Teritorijas ģeoloģiskās uzbūves detalizēts raksturojums sniegts Ziņojuma 2.2. nodaļā, bet ģeomorfoloģiskais raksturojums – Ziņojuma 2.3. nodaļā.
- 3.2.14. Atbilstoši Ziņojumā ietvertajam Ieguves vietas teritorijas hidroģeoloģiskajam raksturojumam pirmais pazemes ūdens slānis no zemes virsmas ir kvartāra nogulumos esošie gruntsūdeņi, kas ir bez spiediena un barojas no atmosfēras nokrišņu ūdeņiem. Tā līmeņa svārstības ir tieši atkarīgas no atmosfēras nokrišņu daudzuma un tam ir sezonāls raksturs (0,5 – 1,5 m robežās). Gruntsūdens līmeņa vidējai dziļums ir 1 -3 m. Teritorijā nav izteiktu gruntsūdeņu plūsmas virzienu, atmosfēras nokrišņu atslodze virszemes ūdeņos notiek saskaņā ar teritorijas reljefu, bet gruntsūdeņu papildināšana un atslodze notiek tikai lokāli, ņemot vērā kvartāra nogulumu griezumu. Atradnes hidroģeoloģiskie apstākļi ir vienkārši un labvēlīgi derīgo izrakteņu izstrādei, jo lielākā derīgo izrakteņu krājumu daļa iegul virs pazemes ūdens līmeņa, bet apūdeņota ir tikai pati derīgās smilts un smilts-grants slāņkopas apakšējā daļa.
- 3.2.15. Ieguve vietas teritorijā kvartāra nogulumu pamatni veido ūdeni mazcaurlaidīgi nogulumi - morēnas smilšmāls vai mālsmilts, kuru biezums sasniedz 6 m, kas kalpo kā ūdens necaurlaidīgs slānis. Zem tiem kuriem iegul pirmskvartāra spiedienūdeņi

jeb artēziskie ūdeņi, kurus izmanto ūdens ieguvei. Paredzētās darbības teritorijā vai tās tiešā tuvumā nav ierīkoti centralizētās pazemes ūdens ieguves urbumi (Ziņojuma 2.2. attēls). Attiecīgi novērtēts, ka tādejādi artēziskie ūdeņi ir ļoti labi aizsargāti no potenciāla virszemes piesārņojuma infiltrācijas. Tādejādi secināms, ka nav sagaidāma ar Paredzēto darbību saistīta nelabvēlīga ietekme uz pazemes ūdens resursiem.

- 3.2.16. Kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.3. punktā Ieguves vietai tuvākā dabiskā ūdenstece – Birztales upe, atrodas ~ 200 m attālumā. Ziņojumā vērtēta ar Paredzēto darbību saistīta potenciālā piesārņojuma nonākšana gruntsūdeņos un tālāk Birztales upe. Saskaņā ar novērtēto nav sagaidāma potenciāla piesārņojuma izplatīšanās gruntī un pazemes ūdeņos ārpus Ieguves vietas. Attiecīgi secinām, ka potenciāla piesārņojuma ietekme no Ieguves vietas neskars arī 200 m attālumā esošo Birztales upi, kā arī tuvāko apdzīvoto viensētu “*Birztales*”, kas atrodas ~1 km uz D no Ieguves vietas.
- 3.2.17. Ieguves vietas un Tehnoloģiskā laukuma tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkla (*Natura 2000*) teritorijas (turpmāk – *Natura 2000* teritorija). Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” (turpmāk – datu sistēma “*Ozols*”) reģistrēto informāciju:
- 3.2.17.1. tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – dabas liegums “*Ruņupes ieleja*” atrodas vismaz 1 km attālumā no Tehnoloģiskā laukuma teritorijas un vismaz 2 km attālumā no Ieguves vietas teritorijas;
- 3.2.17.2. īpašuma “*Bites*” teritorija robežojas ar nekustamo īpašumu ar kadastra apz. 6482 008 0012, kurā reģistrēta īpaši aizsargājamas abinieku sugas – kokvardes (*Hyla arborea*) atradne (ID 302287);
- 3.2.17.3. īpašuma “*Meža Bites*” (Ieguves vieta) Z daļā reģistrēta putnu sugas – sila cīruļa (*Lullula arborea*) dzīvotne (atradnes veids: B – iespējama ligzdošana; ID 1193081);
- 3.2.17.4. nekustamajā īpašumā ar kadastra apz. 6458 001 0464, kas robežojas ar īpašuma “*Rieksti*” (Ieguves vieta) D daļu, reģistrēta putnu sugas – dzērves (*Grus grus*) dzīvotne (atradnes veids: C – ticama ligzdošana; ID 1193079).
- 3.2.18. 2022. gada 5. septembrī sertificēts eksperts Andris Čeirāns⁵ sniedzis atzinumu, kas pievienots Ziņojuma VII- 1 pielikumā, par Paredzētās darbības potenciālo ietekmi uz īpaši aizsargājamo abinieku sugu – kokvardi (*Hyla arborea*), kuras atradne, saskaņā ar datu sistēma “*Ozols*” pieejamo informāciju, atrodas ~ 300 m uz A no Ieguves vietas (turpmāk – Rāpuļu un abinieku eksperta Atzinums). Teritorijas sākotnējā apsekošana veikta sezonā, kas nav piemērota abinieku un rāpuļu aktivitātes pētījumam (2022. gada 2. septembrī), tādēļ Rāpuļu un abinieku eksperta Atzinumā sniegts vērtējums par īpaši aizsargājamas kokvardes pastāvēšanai potenciāli piemērotiem biotopiem Ieguves vietā un tās apkaimē. Ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) pausto viedokli⁶, Ziņojums papildināts ar papildu Rāpuļu un abinieku eksperta Atzinumu, kas sagatavots 2023. gada 20. maijā (turpmāk – Rāpuļu un abinieku eksperta papildu Atzinums), pamatojoties uz 2023. gada 14. un 15. maijā veiktu teritorijas apsekojumu, un pievienots Ziņojuma VII-2 pielikumā. Saskaņā ar Rāpuļu un abinieku eksperta papildu Atzinumu Izstrādes vietā nav konstatētas īpaši aizsargājamo rāpuļu vai abinieku sugas. Savukārt Izstrādes

⁵ Specializācija – sugas, sugu grupas “*abinieki*”, “*rāpuļi*” darbības reģions – visa Latvijas teritorija, eksperta sertifikāts Nr. 027, derīgs līdz 2024. gada 19. martam.

⁶ DAP 2022. gada 29. novembra vēstule Nr. 4.9/6650/2022-N

teritorijas apkārtnē – atradnes “*Vibotnes*” teritorijā konstatēta īpaši aizsargājamā rūpuļu suga – sila ķirzaka (*Lacerta agilis*).

- 3.2.19. Ieguves vietas ornitofaunas un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto darbību ietekmes uz to izvērtējumu veicis sertificēts eksperts – Rolands Lebus⁷. R. Lebusa 2022. gada 5. maija atzinums Nr. RL/2–016/05.05.2022 (turpmāk – Ornitologa Atzinums) pievienots Ziņojuma V pielikumā. Saskaņā ar Ornitologa Atzinumu Ieguves vietā un tai tuvākajā perifērijā ir konstatētas trīs īpaši aizsargājamās putnu sugas⁸, dzērve (*Grus grus*), niedru lija (*Circus aeruginosus*) un sila cīrulis (*Lullula arborea*).
- 3.2.20. Ieguves vietas un tajā esošo (potenciālo) biotopu, kā arī augu sugu izvērtējumu veikusi sertificēta eksperte Inese Silamiķele⁹. Sugu un biotopu eksperte Ieguves vietu apsekojusi 2021. gada 20. jūlijā un 2021. gada 27. septembrī sagatavojusi atzinumu (turpmāk – Sugu un biotopu ekspertes Atzinums), kas pievienots Ziņojuma IV pielikumā. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertes Atzinumu Ieguves vietā un tai tieši piegulošajās platībās nav konstatēti īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamu vaskulāro augu sugu atradnes.
- 3.2.21. Saskaņā ar LVĢMC publiski pieejamo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā¹⁰ esošo informāciju, attālums no Ieguves vietas/ Tehnoloģiskā laukuma teritorijas līdz piesārņotām vai potenciāli piesārņotām vietām ir vairāk nekā 10 km.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētā darbība ietver smilts – grants un smilts ieguvi, izmantojot atkāto ieguves metodi (ar ekskavatoru, buldozeru un frontālo iekrāvēju) vienā kāplē (līdz ~ 7 m dziļumam) virs gruntsūdens līmeņa, transportēšanu uz tehnoloģisko laukumu derīgo izrakteņu tālākai pārstrādei (drupināšana, skalošana, šķirošana), saražotās produkcijas uzglabāšanu un izvešanu realizācijai.
- 3.3.2. Smilts – grants un smilts ieguve Atradnes teritorijā paredzēta ~ 15,81 ha platībā, gada griezumā plānots izstrādāt līdz 150 000 m³ smilts – grants un smilts materiāla. Derīgo izrakteņu pārstrādes (drupināšana, skalošana, šķirošana) apjoms - 130 000 m³ gadā, 20 000 m³ paredzēts izvest bez pārstrādes. Pārstrādi plānots realizēt Tehnoloģiskajā laukumā īpašumā “*Bites*” (mobilā materiāla skalošanas un šķirošanas iekārtā).
- 3.3.3. Spēkā esošajā Atļauja Nr. LI15IB0003 īpašumā “*Bites*” (iekārta – inerto materiālu ražotne) atļautais derīgo izrakteņu (grants) mazgāšanas un šķirošana apjoms noteikts 325 000 m³ gadā. Birojs konstatē, ka Ziņojumā novērtēts tikai 130 000 m³ apjoms, kā arī Ziņojuma VI - 1 pielikuma 1.5. nodaļā norādīts, ka “*tehnoloģiskajā laukumā “Bites” pārstrādās 130 000 m³ derīgā materiāla (neatkarīgi no tā, vai tas būs atradnē “Bites” iegūtais materiāls, vai arī IVN objektā iegūtais materiāls, vai vēl kur citur iegūtais materiāls*”.

⁷ Specializācija – sugas, sugu grupas “*putni*”, eksperta sertifikāts Nr. 005, derīgs līdz 2023. gada 13. maijam. Ornitologs atzinumu sniedzies sertifikāta derīguma termiņa laikā.

⁸ Saskaņā ar Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumiem Nr. 396 “*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*”, saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 940 “*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*”, Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību.

⁹ Specializācija – biotopu grupas “*meži un virsāji*”, “*purvi*”, “*zālāji*”; sugas, sugu grupas “*vaskulārie augi*” darbības reģions – visa Latvijas teritorija, eksperta sertifikāts Nr. 019, derīgs līdz 2023. gada 1. jūlijam.

¹⁰ LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs (vietu saraksts un vietu karte) pieejams: <http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=pppvMapView&incrementCounter=1> (skatīts 23.11.2022.).

- 3.3.4. Ieguves un apstrādes procesā izmantotie tehnikas raksturlielumi un darba laika fonda dati apkopoti Ziņojuma 4.7. nodaļas 1.1.7. tabulā, bet transportēšanas maršruti un vērtēto emisijas avotu izvietojums – Ziņojuma 3.2. attēlā (emisijas avotu raksturojums apkopots Ziņojuma 1.1.21. tabulā).
- 3.3.5. Derīgo izrakteņu mazgāšanas infrastruktūras shēma un mazgāšanai nepieciešamā ūdens apjoma aprēķins Ziņojumā nav pievienots. Ņemot vērā arī Dienesta 2022. gada 10. oktobra vēstuli Nr. 2.3/AP/6559/2022 ar atsauksmi par Ziņojumu un Izstrādātājas sniegtās atbildes (Ziņojuma 9. nodaļa), Birojs uzskata par pamatotu izvirzīt nosacījumus derīgo izrakteņu mazgāšanai Tehnoloģiskajā laukumā (skat. arī šī atzinuma 6.6.3.10.. punkta c) apakšpunktu).
- 3.3.6. Piekļuves nodrošināšanai pie Ieguves vietas nav nepieciešams izbūvēt jaunus pievedceļus – Ieguves vietas D daļu šķērso lokāls ceļš, transporta kustība plānota pa Ieguves vietas A teritorijai esošo paralēlo ceļu (turpinājums Ieguves vietas D daļu šķērsojošajam ceļa posmam) līdz Tehnoloģiskajam laukumam un autoceļam P114.
- 3.3.7. Pirms derīgo izrakteņu ieguves paredzēta Ieguves vietas atmežošana ~ 5,75 ha platībā. Ieguves vietas teritorijas sagatavošana derīgo izrakteņu ieguvei ietver arī apauguma novākšanu un segkārtas noņemšanu. Noņemto segkārtas materiālu (kopā no Ieguves vietas teritorijas ~ 31 600 m³) plānots izvietot līdz 5 m augstās krautnēs.
- 3.3.8. Derīgo izrakteņu ieguvi un kravu pārvadājumus plānots organizēt līdz 10 stundām darba dienā, laika periodā no plkst. 8.00 līdz plkst. 18.00. Derīgo izrakteņu ieguve un izvešana paredzēta visu gadu. Prognozēts, ka gadā derīgo izrakteņu ieguve maksimāli norisināsies vidēji 250 darba dienas, gadā maksimāli 2 500 stundas. Atradnes izstrādes laiks – aptuveni 8 gadi (viena gada laikā paredzēts izstrādāt līdz 2 ha teritorijas), atkarībā no iegūtā materiāla pieprasījuma.
- 3.3.9. Iegūto materiālu paredzēts uzglabāt Tehnoloģiskajā laukumā. Vienlaicīgi uzglabājama daudzums nepārsniegs 80 000 t, maksimālais krautnes augstums - 8 m.
- 3.3.10. No Ieguves vietas līdz Tehnoloģiskajam laukumam (maršruta garums 1,8 km) neapstrādātā materiāla (līdz 130 000 m³) pārvadāšanai plānots izmantot pašizgāzēja automašīnas ar ietilpību līdz 13 m³ (aprēķinos pieņemts sliktākais variants – 10 m³). Paredzēta arī līdz 20 000 m³ iegūtā materiāla izvešana tieši no Ieguves vietas (maršruta garums līdz autoceļam P114 - 1,9 km). Materiāla izvešana realizācijai notiks ar standarta koplietošanas satiksmei paredzētām kravas automašīnām (kravnesība 16 – 32 t; ietilpība 15 m³).
- 3.3.11. Atkritumu apsaimniekošanu (sadzīves, bīstamie, derīgo izrakteņu ieguves atkritumi) paredzēts veikt saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Paredzēts, ka Ieguves vietā un Tehnoloģiskajā laukumā būs pieejami absorbējošie materiāli naftas produktu nopilējumu savākšanai. No Ziņojuma izriet, ka sadzīves notekūdeņu savākšanai plānots uzstādīt sausās, pārvietojamās tualetes, izmantojot specializēta uzņēmuma pakalpojumus. Ieguves vietā nav paredzēta degvielas un smērvielu uzglabāšana, ieguves tehnikas un transportlīdzekļu uzpildīšana vai remonts.
- 3.3.12. Rekultivāciju paredzēts veikt pēc Atradnes izstrādes (ne vēlāk kā gadu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas). Pēc karjera izstrādes plānotais rekultivācijas veids: izmantošana mežsaimniecībā vai lauksaimniecībā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Paredzētās darbības alternatīvu izvērtējuma nosacījumi un kārtība ir noteikta ar Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas 1. punktu un 5.¹ punktu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās*

darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) 2. pielikuma 4., 5., 7., 8. un 11. punktu. Arī Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai izstrādātajā Programmā Nr. 5 – 03/8/2022. norādīts, ka ierosinātajām ir jāveic alternatīvu novērtējums attiecībā uz paredzētās darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem (arī atteikšanās no paredzētās darbības), kā arī jāsniedz izraudzītās alternatīvas pamatojums. Birojs norādījis, ka alternatīvu izvērtējums paredz, ka Ziņojumā tiek aprakstīti ar alternatīvu sasniedzamie mērķi, alternatīvu izvēles kritēriji (tajā skaitā tehniski ekonomiskie), izvērtēšanas metodika un vērtējuma rezultāts (arī kādas no sākotnējo alternatīvu izslēgšanas no detalizēta izvērtējuma argumentēts pamatojums).

- 3.4.2. Izvērtējis Ziņojuma 3. nodaļā sniegto Paredzētās darbības alternatīvu novērtējumu, Birojs konstatē, ka ir sniegts teorētisks tehniski ekonomisks pamatojums un ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistīto izvēlēto paņēmieni argumentēts pamatojums, no kā secināms, ka šajā konkrētajā gadījumā nav pilnā apjomā vērtējamu alternatīvu, kas saistītas ar Novērtējuma likumā noteikto iespēju aplūkot vietas vai tehnoloģiju alternatīvas.
- 3.4.3. Informācija Ziņojumā ļauj konstatēt, ka Paredzētās darbības īstenošanai ir izvēlētas jau provizoriski un praksē balstītos secinājumos nosakāmas labākās alternatīvas attiecībā uz smilts-grants ieguves tehnoloģiju izmantošanu (ieguvi paredzēts veikt tikai līdz gruntsūdens līmenim un ar tradicionāli šim mērķim izmantojamu tehniku) un transportēšanas risinājumiem. Attiecīgi no Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības IVN procedūras ietvaros ir novērtēta maksimālā paredzētā darbība, proti, ir novērtēta darbība maksimālajā plānotajā apjomā. Līdz ar to Izstrādātāja secinājusi, ka faktiski iespējamā alternatīva paredzētajai darbībai ir tikai tās īstenošana mazākā apjomā, ja vērtētajai maksimālajai alternatīvai atklājas nepieļaujamas ietekmes uz vidi. Ziņojumā sniegti arī argumenti, kādēļ nav iespējama un vērtēta arī ieguves vietas rekultivācijas alternatīva, kā arī minēta nulles alternatīva. Detalizētāka informācija aprakstīta Ziņojuma 37. - 38. lpp.
- 3.4.4. No Ziņojumā sniegtās informācijas Birojs var arī secināt, ka konkrētajā gadījumā nav lietderīga/ nepastāv tehnoloģiskā laukuma izvietojuma alternatīva, jo tiek plānots, ka iegūtajam derīgajam materiālam tā apstrādes procesā jāveic arī mazgāšana/ skalošana. Līdz ar to Ziņojumā novērtēts, ka apstrādē izmantojams esošs tehnoloģiskais laukums īpašumā “*Bites*”, kurā, ņemot vērā tā atrašanos blakus Birtzalas upei, pieejami ūdens resursi, kas nav pieejami Izstrādes vietā, kā arī apstrādes iekārtu darbībai nepieciešamais elektroenerģijas pieslēgums.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2019. gada 11. janvāra ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. LI19SI0003 un Dienesta 2021. gada 8. decembra ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. KU21SI0118 (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/63 un Nr. 5–01/2277).
- 4.2. Ierosinātāju 2021. gada 22. novembra vēstule Nr. 22/12/2021 ar lūgumu par IVN apvienošanu īpašumā “*Meža Bites*” un īpašumā “*Rieksti*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5– 01/2368).
- 4.3. Biroja 2022. gada 24. janvāra Lēmums Nr. 5–02/4/2022 par IVN procedūras apvienošanu.
- 4.4. Izstrādātājas 2022. gada 1. februāra iesniegums ar pieprasījumu IVN programmas izstrādei, t.sk. iesniegts paziņojums par Paredzētās darbības sākotnējo sabiedrisko apspriešanu, publikācija laikrakstā u.c. dokumentācija (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/230).

- 4.5. Izstrādātājas 2022. gada 1. marta vēstule Nr. 02/03–22 ar tai pievienotajiem pielikumiem (2022. gada 16. februāra apvienotās sabiedriskās apspriešanas protokols, informācija par nekustamo īpašumu īpašnieku (valdītāju), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, informēšanu par Paredzēto darbību un iespēju piedalīties paredzētās darbības sabiedriskajā apspriešanā (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/474).
- 4.6. Biroja 2022. gada 17. marta Programma Nr. 5–03/8/2022.
- 4.7. Izstrādātājas 2022. gada 3. jūnija elektroniskā pasta vēstule, ar kuru Birojā iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1211).
- 4.8. Izstrādātājas 2022. gada 20. jūnija elektroniskā pasta vēstule, ar kuru Birojā iesniegts Paredzētās darbības Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1303).
- 4.9. Izstrādātājas 2022. gada 13. jūlija vēstule Nr. 41/07–22, ar kuru Birojā iesniegts Ziņojums ar pielikumiem un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1472).
- 4.10. DAP 2022. gada 10. augusta vēstule Nr. 4.9/4365/2022 – N ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1664).
- 4.11. Dienesta 2022. gada 10. augusta vēstule Nr. 2.3/AP/4580/2022 ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1659).
- 4.12. Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2022. gada 16. augusta vēstule Nr. DKN/2022/4.10/1691 – N ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1689).
- 4.13. Biroja 2022. gada 19. augusta vēstule Nr. 5–01/830/2022, kas adresēta Izstrādātājai un ierosinātājām par papildu informācijas sniegšanu.
- 4.14. Biroja 2022. gada 19. augusta vēstule Nr. 5–01/829/2022, kas adresēta Dienestam par papildu informācijas sniegšanu.
- 4.15. Dienesta 2022. gada 12. septembra vēstule Nr. 12.10/1959/KU/2022 ar tai pievienotu 2022. gada 8. septembra ziņojumu Nr. 098 – 28/2022 par pārbaudes rezultātiem īpašumā “Bites” (Biroja reģistrācijas Nr. 5– 01/1870).
- 4.16. Izstrādātājas 2022. gada 21. septembra vēstule Nr. 56/09–22 ar kuru Birojā iesniegta Ziņojuma aktualizētā redakcija un paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Birojā (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1933).
- 4.17. DAP 2022. gada 6. oktobra vēstule Nr. 4.9/5467/2022–N ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojuma aktuālo redakciju (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/2038).
- 4.18. Dienesta 2022. gada 10. oktobra vēstule Nr. 2.3/AP/6559/2022 ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojuma aktuālo redakciju (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/2100).
- 4.19. Biroja 2022. gada 14. oktobra vēstule Nr. 5–01/1027/2022 Izstrādātājai un ierosinātājām par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu.
- 4.20. Biroja 2022. gada 8. novembra vēstule Nr. 5–01/1088/2022, kas adresēta Izstrādātājai un ierosinātājām par atkārtotas papildu informācijas sniegšanu.
- 4.21. Biroja 2022. gada 8. novembra vēstule Nr. 5–01/1089/2022, kas adresēta DAP par papildu informācijas sniegšanu.
- 4.22. DAP 2022. gada 29. novembra vēstule Nr. 4.9/6650/2022 – N (atbilde uz Biroja 2022. gada 8. novembra vēstuli Nr. 5–01/1089/2022), (turpmāk – DAP Vēstule Nr. 4.9/6650/2022 – N), (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/2388).

- 4.23. Izstrādātājas 2023. gada 6. jūnija vēstule Nr. 49/06-03, ar kuru Birojā iesniegta Ziņojuma aktualizētā redakcija, tai pievienotais Ziņojums un paziņojums par Ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu Birojā (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1455).
- 4.24. Dienesta 2023. gada 15. jūnija vēstule Nr. 2.3/AP/7040/2023 ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojuma aktuālo redakciju (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1534).
- 4.25. DAP 2023. gada 15. jūnija vēstule Nr. 4.9/3810/2023-N ar tajā ietverto atsaukumi par Ziņojuma aktuālo redakciju (Biroja reģistrācijas Nr. 5–01/1543).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tajā skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

Detalizēta informācija par sabiedrisko apspriešanu gaitu un termiņiem ir publiskota Biroja tīmekļvietnē Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtēšanas gaitas sadaļā: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>. Citu starpā minētajā tīmekļvietnē publiskoti arī visi sabiedrisko apspriešanu paziņojumi, kur norādīta informācija par apspriešanas periodiem, notikušajām sanāksmēm un priekšlikumu iesniegšanas termiņiem. Tālāk Birojs sniedz īsu sabiedrības līdzdalības procesa un apkopoto viedokļu un argumentu izklāstu.

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (turpmāk – sākotnējā apspriešana) tika publicēts laikraksta “*Kurzemes Vārds*” 2022. gada 1. februāra izdevumā Nr. 22 (9105). Informācija tika izvietota arī Izstrādātājas tīmekļvietnē <http://www.enviro.lv/>, Priekules novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://priekulesnovads.lv/> un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību bija pieejami Izstrādātājas tīmekļvietnē <http://www.enviro.lv/> atsevišķi izveidotā un aktīvā datu glabātuves direktoriājā (http://www.enviro.lv/Gramzda_IVN_SA/).
- 5.1.2. Paziņojumi par IVN uzsākšanu un sākotnējo apspriešanu individuāli ierakstītu vēstuļu veidā tika nosūtīti to nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Ieguves vietu.
- 5.1.3. Saskaņā ar likuma “*Covid – 19 infekcijas pārvaldības likums*” 20. pantā noteikto, sabiedriskās apspriešana norisinājās laika posmā no 2022. gada 1. februāra līdz 2022. gada 21. februārim, sapulce klātienē 2022. gada 16. aprīlī plkst. 10:00 tika aizstāta ar video prezentāciju tiešsaistes platformā ZOOM (pieejas saite tika publicēta Izstrādātājas tīmekļvietnē http://www.enviro.lv/Gramzda2_IVN_videokonference/). Sanāksmē piedalījās Izstrādātājas, pašvaldības un ierosinātāju pārstāvji, neviens interesents no sabiedrības. Atbilstoši Izstrādātājas sniegtajai informācijai, projekta materiāli tika skatīti no 21 unikālas IP adreses.
- 5.1.4. Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2022. gada 21. februārim. Sākotnējā apspriešana netika saņemti rakstiski priekšlikumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Ziņojuma apspriešana) norisinājās no 2022. gada 1. jūnija līdz 2022. gada 30. jūnijam. Paziņojums par Paredzētās darbības Ziņojuma apspriešanu tika publicēts laikraksta “*Kurzemes Vārds*” 2022. gada

31. maija izdevumā Nr.104 (9187) un ievietots Izstrādātājas tīmekļvietnē <http://www.enviro.lv/>, Dienvidkurzemes novada pašvaldības¹¹ (turpmāk – pašvaldība) tīmekļvietnē <https://www.dkn.lv/lv/> un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē atsevišķi izveidotā un aktīvā datu glabātuves direktoriņā (http://www.enviro.lv/Gramzda_IVN_SA/).

- 5.2.2. Saskaņā ar ierobežojumiem, kas noteikti *Covid – 19* infekcijas izplatības ierobežošanai, Ziņojuma apspriešanas sanāksme tika organizēta neklātienē formā, attālināti¹². Ziņojuma apspriešanā sanāksmi klātienē 2022. gada 20. jūnijā plkst. 10:00 aizstāja video prezentācija tiešsaistes platformā ZOOM (pieejas saite tika publicēta Izstrādātājas tīmekļvietnē http://www.enviro.lv/Gramzda_IVN_SA_videokonference/). Iespēja uzdot jautājumus par Paredzētās darbības IVN tika nodrošināta līdz 2022. gada 30. jūnijam.
- 5.2.3. Sanāksmē piedalījās Izstrādātājas, pašvaldības un ierosinātāju pārstāvji, neviens interesents no sabiedrības. Ziņojuma apriešana noslēgusies bez rakstisku priekšlikumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi saņemšanas.

5.3. Sabiedrības informēšana un ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums pirmo reizi tika iesniegts 2022. gada 13. jūlijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Izstrādātājas tīmekļvietnē <http://www.enviro.lv/>, Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.dkn.lv/lv/> un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē atsevišķi izveidotā un aktīvā datu glabātuves direktoriņā (http://www.enviro.lv/Gramzda3_IVN/).
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojs saņēma:
- 5.3.2.1. DAP 2022. gada 10. augusta vēstuli Nr. 4.9/4365/2022 – N, kurā DAP norādījusi, ka Paredzētās darbības apkaimē reģistrēta īpaši aizsargājama abinieku suga – kokvarde (*Hyla arborea*), kura, iespējams, mīt vai nārsto Darbības vietas apkārtējo zemju un atradņu teritoriju mākslīgi veidotajās ūdenskrātuvēs/ ar tām saistītajos sekļajos ūdeņos (piemēram, nekustamajā īpašumā “*Vīnogas*” (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 6458 001 0464) un īpašumā “*Bites*”. Atbilstoši DAP norādījumiem, Ziņojumu nepieciešams papildināt ar sertificēta abinieku un rūpuļu eksperta atzinumu un ietekmes uz vidi novērtēšanai/ mazināšanai ievērot R. Lebusa atzinumā ietvertos ieteikumus un Ieguves vietas teritorijas atbrīvošanu no apauguma veikt ārpus putnu aktīvās ligzdošanas sezonas. Ziņojumā norādāma ūdens ņemšanas vieta iegūtā materiāla skalošanas procesa nodrošināšanai.
- 5.3.2.2. Dienesta 2022. gada 10. augusta vēstuli Nr. 2.3/AP/4580/2022, kurā Dienests norāda uz vairākām Ziņojuma nepilnībām, tostarp konstatēta pretrunīga informācija Ziņojuma teksta sadaļās. Dienests norāda uz nepieciešamību Ziņojumā iekļaut vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz gruntsūdeņiem un dzeramā ūdens pietiekamību Ieguves vietas apkaimē. Atbilstoši Dienesta vērtējumam, Ziņojumā nav vērtēts iegūtā materiāla skalošanas process

¹¹ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums nosaka, ka no 2021. gada 1. jūlija tiek izveidota jauna administratīvā teritorija – Dienvidkurzemes novads, kas sastāv no astoņiem iepriekš esošiem novadiem tostarp – Priekules novada.

¹² Atbilstoši 2020. gada 5. jūnija likuma “*Covid-19 infekcijas pārvaldības likums*” 20. pantam, kas noteic kārtību, kādā neklātienē formā (attālināti) organizējama vides normatīvajos aktos noteiktā publiskā apspriešana.

un skalošanas ūdeņu turpmākā apsaimniekošana un novadāmo notekūdeņu iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz vidi.

- 5.3.2.3. Pašvaldības 2022. gada 16. augusta vēstuli Nr. DKN/2022/4.10./1691 – N, kas neietver iebildumus vai priekšlikumus Ziņojuma precizēšanai.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2022. gada 19. augusta vēstuli Nr. 5–01/830/2022 Ziņojumu nodeva papildināšanai.
- 5.3.4. Birojs 2022. gada 19. augustā ar vēstuli Nr. 5 – 01/829/2022 lūdza Dienestu sniegt savu viedokli par Paredzētās darbības daļas iespējamo realizāciju Atļauja Nr. LI15IB0003 darbības vietā (īpašumā “*Bites*”), tostarp par iespējamām izmaiņām Atļaujā. Kā arī sniegt jebkādu informāciju, kas attiecas uz ar derīgo izrakteņu ieguvu saistītām darbībām īpašuma “*Bites*” teritorijā.

5.4. Sabiedrības informēšana par aktualizētajiem Ziņojumiem:

- 5.4.1. Aktualizētais Ziņojums (Ziņojuma otrā redakcija) Birojā iesniegts 2022. gada 21. septembrī. Paziņojums par iesniegto aktualizēto Ziņojumu tika publicēts Izstrādātājas tīmekļvietnē <http://www.enviro.lv/>, Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.dkn.lv/lv/> un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē atsevišķi izveidotā un aktīvā datu glabātuves direktoriņā (http://www.enviro.lv/Gramzda2_VPVB/).
- 5.4.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par 2022. gada 21. septembrī iesniegto aktualizēto Ziņojumu, Birojs saņēma:
 - 5.4.2.1. DAP 2022. gada 6. oktobra vēstuli Nr. 4.9/5467/2022 – N ar atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu. Atbilstoši DAP norādījumiem, pēc derīgo izrakteņu izstrādes pabeigšanas Ieguves vietas teritorijā veicama renaturalizācija, tajā veidojot reto abinieku sugu dzīvotnes/ piemērotas mitraines. Renaturalizācijas plāna sagatavošanā atkārtoti pieaicināms sertificēts abinieku un rūpuļu eksperts. DAP atkārtoti aicina Ziņojumā iekļaut nosacījumu par ietekmes mazināšanu uz putniem, t.i. Ieguves vietas teritorijas atbrīvošanu no apauguma veikt ārpus putnu aktīvās ligzdošanas sezonas.
 - 5.4.2.2. Dienesta 2022. gada 10. oktobra vēstuli Nr. 2.3/AP/6559/2022 ar atsaukumi par aktualizēto Ziņojumu un Dienesta viedokli par pārbaudes rezultātā (situācijas novērtēšana dabā) konstatēto saistībā ar Atļauja Nr. LI15IB0003 nosacījumu izpildi. Dienests secina, ka ir paredzētas izmaiņas tehnoloģiskajos procesos, kuri Ziņojumā nav izvērtēti un neatbilst Atļaujā iekļautajiem. Dienests atkārtoti norāda uz jau iepriekš konstatēto pretrunīgo informāciju Ziņojuma teksta sadaļās, kas joprojām nav novērsta.
- 5.4.3. Vērtējot Birojā 2022. gada 21. septembrī iesniegto aktuālo Ziņojumu, tika secināts, ka joprojām pastāv vairāki Paredzētās darbības un tās ietekmes uz vidi aspekti, par kuriem Izstrādātāja nav sniegusi skaidrojumus un papildinājumus, kas tika pieprasīti ar Biroja 2022. gada 19. augusta vēstuli Nr. 5 – 01/830/2022. Līdz ar to, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Birojs ar 2022. gada 8. novembra lēmumu Nr. 5 – 01/1088/2022 Ziņojumu nodeva atkārtotai papildināšanai.
- 5.4.4. Birojs 2022. gada 8. novembrī ar vēstuli Nr. 5 – 01/1089/2022 lūdza DAP sniegt atkārtotu viedokli saistībā ar īpašumā “*Bites*” jau šobrīd notiekošās saimnieciskās darbības iespējamo ietekmi uz Birztales upes un tās tuvumā esošo ekosistēmu un bioloģisko daudzveidību.

- 5.4.5. Birojs 2022. gada 29. novembrī saņēma DAP vēstuli Nr. 4.9/6650/2022 – N, kurā pausts viedoklis par īpašumam “*Bites*” piegulošajā teritorijā nesaskaņoti izveidotā aizsprosta ietekmi uz Birztales upi un norādīts uz nepieciešamību saņemt atkārtotu sertificēta abinieku eksperta atzinumu, kas balstās uz teritoriju¹³, kuras ir potenciāli piemērotas īpaši aizsargājamās kokvārdes dzīvotnei un nārstam, apsekojumu dabā piemērotā sezonā (pavasaris – vasara).
- 5.4.6. Ziņojuma trešā redakcija Birojā iesniegta 2023. gada 6. jūnijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojuma trešo redakciju tika publicēts Izstrādātājas tīmekļvietnē <http://www.enviro.lv/>, Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://www.dkn.lv/lv/> un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojuma trešā redakcija bija pieejama Izstrādātājas tīmekļvietnē atsevišķi izveidotā un aktīvā datu glabātuves direktoriņā - <http://www.enviro.lv/files/Gramzda/>.
- 5.4.7. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par iesniegto aktualizēto Ziņojumu, Birojs saņēma:
- 5.4.7.1. Dienesta 2023. gada 15. jūnija vēstuli Nr. 2.3/AP/7040/2023, kurā Dienests norāda, ka tam nav iebildumu pret aktualizēto Ziņojuma redakciju.
- 5.4.7.2. DAP 2023. gada 15. jūnija vēstuli Nr. 4.9/3810/2023-N, kurā DAP norāda, ka tā, iepazīstoties ar aktualizēto Ziņojuma redakciju un Rāpuļu un abinieku eksperta 2023. gada maija atzinumu, akceptē Paredzēto darbību, ja tiek īstenots Ziņojuma 8. nodaļā ietvertais ietekmi uz vidi mazinošais nosacījums, kas paredz, ka derīgo izrakteņu ieguve jāveic veidā, kas neskar Paredzētās darbības vietas tuvumā, rekultivētajā iecirknī “*Vīnogas*” esošo mitraini ar ūdenstilpēm.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. IVN ietvaros Izstrādātāja ir novērtējusi iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots veikt Atradnē, kuras ietekmes zonā atrodas arī vairākas citas gan aktīvas, gan neaktīvas derīgo izrakteņu ieguves vietas, sagaidāmās ietekmes vērtētas kopsakarā ar šīm darbībām. IVN ietvaros gan atsevišķi, gan summāri vērtētas Paredzētās darbības ietekmes uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, kā arī ietekme uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, ainavu u.c. ar Paredzēto darbību saistītas ietekmes.
- 6.2. Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”*
- 6.3. No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot noteiktos un/ vai aprēķinātos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai mazināšanas pasākumus, kādus ierosinātājas Ziņojumā apņēmušās nodrošināt. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama.

¹³ Ietverot gan Ieguves vietas, īpašuma “*Bites*”, atradnes “*Vīnogas*” teritorijas, gan arī Birztales upes apkārtnes teritoriju.

- 6.4. Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā tiek noteikti citi ieguves, apjoma, laika u.c. risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un pie nepieciešamības – ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.5. Izvērtējis Ziņojumā veikto ietekmju novērtējumu, Birojs secina, ka būtiskākās ar Paredzēto darbību saistītās ietekmes, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku, plānotos risinājumus un atrašanās vietu, ir gaisa piesārņojošo vielu un trokšņa emisijas (galvenokārt no iegūtā materiāla transportēšanas). Atzīstams, ka Paredzētās darbības rezultātā tiks pārmainīts līdzšinējais teritorijas izmantošanas veids (dabiskā veģētācija), ilgtermiņā tiks ietekmēta ainava. Savukārt hidroloģisko un hidroģeoloģisko ietekmju aspekts konkrētajā gadījumā nav tik nozīmīgs, jo darbību paredzēts veikt virs gruntsūdens līmeņa. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Izvērtējis Ziņojumu un saistīto ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu, Birojs kā būtiskākos Birojs Ziņojumā identificē šādus ar Paredzētās darbības realizāciju saistītos ietekmes uz vidi aspektus:
- 6.5.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp transportēšanas ietekmes.
- 6.5.2. Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes.
- 6.5.3. Ietekme uz bioloģisko daudzveidību un ainavu.
- 6.6. **Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības ietekmes uz vidi, Birojs secina turpmāk minēto:**
- 6.6.1. **Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:**
- 6.6.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikta Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību iespējamo ietekmju radīto gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana un veikts sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290). Prognozējamo emisiju apjoms definētajiem emisiju avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Ieguves vietas raksturs un Paredzētās darbības raksturojošie faktori – tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, pārstrādes, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)¹⁴.
- 6.6.1.2. Gaisa kvalitātes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojusi SIA “*AMECO vide*” (reģistrācijas Nr. 40103842264), fona jeb esošās situācijas novērtējumā ņemot vērā LVGMC sagatavoto informāciju par gaisa piesārņojumu līmeni Ieguves vietas apkārtnē (Liepājas novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2017. gada līdz 2021. gadam) un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no blakus esošo Atradņu (“*Jekstes*”, “*Bites*”, “*Līči*”,

¹⁴ Novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182).

“Gramzda – 1979”, “Meža iela 17”¹⁵) esošās darbības. Novērtējot piesārņojošo vielu emisiju apkārt esošajās atradnēs ir pieņemts, ka katrā no tām iegūst 40 000 m³ jeb 64 000 t derīgā materiāla, apstrādā 50 % iegūtā materiāla, bet 50 % iegūtā materiāla izved bez iepriekšējas apstrādes. Darba laika fonds visām darbībām pieņemts 654 h/a (ieguve, apstrāde, kraušana) no maija līdz septembrim, 6 stundas darba dienās.

- 6.6.1.3. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma “*AERMOD View*” (bezermiņa licences Nr. AER0006195). Aprēķinos ņemti vērā dati par emisijas avotu fizikālajiem parametriem, emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku, kā arī meteoroloģiskie rādītāji (Liepājas novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par 2021. gadu). Gaisu piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā izmantotais aprēķina solis – 50 m.
- 6.6.1.4. Transporta radītie emisijas avoti definēti kā līnijveida emisijas avoti, savukārt emisijas avoti no derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes procesiem, tajā skaitā, izmantotās tehnikas, definēti kā laukumveida emisijas avoti¹⁶. Paredzētās darbības emisijas avotu novietojums parādīts Ziņojuma 3.2. attēlā. Gaisa piesārņojuma izplatības novērtējums veikts neiekļaujot emisiju samazināšanas pasākumus modeļa nosacījumos. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanā izmantotās metodikas aprakstītas Ziņojuma VI.1. pielikumā. Fona un summāro emisijas izkriežu kartes pievienotas Ziņojuma VI.2. pielikumā, rezultāti (CO, NO₂, PM₁₀ un PM_{2,5} izkriede) apkopoti Ziņojuma 3.2. tabulā, bet aprēķinātie emitēto vielu daudzumi - Ziņojuma 1.1.21. tabulā.
- 6.6.1.5. Novērtējuma nolūkiem izdarīti pieņēmumi par sagaidāmo ieguves un ar to saistīto procesu intensitāti gada griezumā, kas atbilst no emisiju viedokļa lielākajam prognozējamam emisiju apjomam. Novērtējumā pieņemts, ka materiāla ieguve, apstrāde, uzglabāšana un transportēšana gada griezumā atšķirīgā intensitātē var notikt visu gadu¹⁷. Proti, tiek pieņemts, ka paredzētās darbības laiks ir ~ 250 dienas gadā (darba dienās) no plkst. 8.00 līdz plkst. 18.00, kopā ~ 2 500 h gadā. Derīgo izrakteņu ieguvē un apstrādē izmantotās tehnikas raksturojums un darba laiki apkopoti Ziņojuma 1.1.7. tabulā.
- 6.6.1.6. Atbilstoši gaisa kvalitātes novērtējumā sniegtajai informācijai aprēķinos pieņemts, ka gadā tiek iegūts un realizēts maksimālais derīgo izrakteņu ieguves apjoms gadā – 150 000 m³ jeb 240 000 t. Derīgo izrakteņu ieguve gada laikā tiek plānota vidēji 2 ha lielā platībā, atbilstoši kurai aprēķināts arī noņemamās virskārtas apjoms – 6 400 t. Galvenie identificētie tehnoloģiskie procesi, kurus, īstenojot tiks radītas gaisu piesārņojošo vielu emisijas, ir virskārtas noņemšana, derīgā materiāla ieguve (ekskavācija) apstrāde (drupināšana, šķirošana, mazgāšana) un pārkraušanas darbības, materiāla uzglabāšana krautnēs, materiāla transportēšana pa atradnes un ārējiem ceļiem, ieguves, apstrādes un transportēšanas tehnikas radītās emisijas.
- 6.6.1.7. Prognozējot transportēšanas radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, ņemta vērā kravas automašīnu pārvietošanās pa karjera iekšējiem ceļiem, tajā skaitā pārvietojot materiālu uz Tehnoloģisko laukumu (kopā 13 000 reisi), un apstrādātā un neapstrādātā realizējamā materiāla izvešana (10 000 reisi kopā no ieguves un

¹⁵ Ziņojuma VI pielikums: “*Pārējos blakus esošajos laukumos saskaņā ar derīgo izrakteņu krājumu 2018.gada – 2020.gada bilanci ieguve nav veikta*”.

¹⁶ Ievaddati pievienoti Ziņojuma elektroniskajā pielikumā “*Gaisa novērtējuma AERMOD programmfaili*”, katra avota summārie emisiju rādītāji apkopoti Ziņojuma 1.1.21. tabulā.

¹⁷ Ziņojuma VI – 2. pielikums, datne – “*dinamika*”.

tehnoloģiskā laukuma). Izvešanas maršruts pa autoceļu P114 *Ilmāja – Priekule – Lietuvas robeža* plānots tikai Priekules virzienā.

- 6.6.1.8. Novērtējot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus attiecībā pret Noteikumos Nr.1290 ietvertajiem gaisa kvalitātes robežlielumiem, secināms, ka Ieguves vietas ietekmes zonā ārpus darba vides, to pārsniegumi netiek prognozēti nevienai no piesārņojošām vielām. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku – smilts – grants ieguvi atklātā karjerā, un iegūtā materiāla apstrādi, Paredzētās darbības rezultātā vienas no būtiskākajām ietekmēm uz gaisa kvalitāti būs daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} emisijas, kuru maksimālā summārā vērtība aprēķināta tehnoloģiskā laukuma un lokālo transportēšanas ceļu ietekmes zonā (summārās izkliedes kartes Ziņojuma VI.2. pielikuma 10. – 12. lpp). Savukārt CO un NO₂ augstākās summārās koncentrācijas noteiktas aiz ieguves laukuma Z robežas. Atbilstoši emisiju izkliedes rezultātiem, kas apkopoti Ziņojuma 3.2. tabulā, konstatējams, ka nozīmīgākās piesārņojošās vielas – daļiņu PM₁₀ – koncentrācija teritorijā, kur vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, diennakts noteikšanas periodam nepārsniegs 39,82 μg/m³ (79,6% no normatīvi noteiktā robežlieluma, uzņēmuma daļa tajā – 55,7 %) un gada noteikšanas periodam – 26,64 μg/m³ (66,6 % no normatīvi noteiktā robežlieluma, uzņēmuma daļa tajā – 33,8 %). Citām gaisu piesārņojošajām vielām piesārņojuma koncentrācijas novērtētas vērā ņemami mazākas (Ziņojuma 3.2 tabulā).
- 6.6.1.9. Konstatējams, ka Tehnoloģiskā laukuma un lokālā izvešanas ceļa tuvumā dzīvojamo māju nav. Ieguves laukuma D robežai tuvākā viensēta “*Birstalas*” atrodas ~ 550 m attālumā un attiecīgi ~ 1,6 km attālumā no Tehnoloģiskā laukuma. Savukārt no tehnoloģiskā laukuma robežas līdz viensētai “*Bērzkalni*” DA virzienā ir 500 m, līdz viensētai “*Jeksti*” – 570 m. Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti dzīvojamo māju teritorijās nebūs būtiska, tajā skaitā Paredzētās darbības gaitā radītās daļiņu emisijas būs iespējams mazināt, jo ilgstoša sausuma periodā iespējama Tehnoloģiskā laukuma, piebraucamā ceļa un karjera iekšējo ceļu mitrināšana.
- 6.6.1.10. Ziņojumā novērtēta arī Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos. Noteiktas maksimālās piesārņojošo vielu stundas koncentrācijas, un, ņemot vērā Liepājas novērojumu stacijas datus, noteikti meteoroloģiskie parametri, pie kādiem varētu tikt sasniegtas augstākās piesārņojošo vielu vērtības. Iegūtie rezultāti¹⁸ parāda, ka augstākās CO un NO₂ koncentrāciju vērtības no dzinēju darbības tiek sasniegtas pie sekojošiem apstākļiem – vēja virziens – 271° (R vējš), vēja ātrums – 0,5 m/s un gaisa temperatūra -2,3 °C, savukārt daļiņu emisijām pie vēja virziena – 131° (DA vējš), vēja ātruma –1,2 m/s un gaisa temperatūras -13,4 °C Saskaņā ar Ziņojumā sniegto vērtējumu aprēķinātās maksimālās paaugstinātās piesārņojošo vielu koncentrācijas nelabvēlīgos meteoroloģiskajos apstākļos būs konstatējamas tiešā piesārņojošo vielu emisijas avotu tuvumā, Izstrādes teritorijā. Aprēķināts, ka paaugstinātās piesārņojošo vielu stundas koncentrācijas atkārtotās varbūtība ir ļoti neliela.
- 6.6.1.11. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Birojs secina, ka ietekme uz gaisa kvalitāti ir nozīmīgs Paredzētās darbības ietekmes aspekts, tādēļ tā pārvaldībai un samazināšanai nepieciešams pieiet ar papildus rūpību un piesardzību, nepieļaujot arī lielāku Paredzētās darbības intensitāti par Ziņojumā novērtēto.

¹⁸ Ziņojuma VI pielikuma 3.3. tabula.

Tāpat Ziņojums norāda uz to, ka būtiskas ietekmes varbūtība pastāv, ja Ieguves vietas apkārtnē vēl kāds plānotu uzsākt derīgo izrakteņu ieguvu, kas ietekmi varētu palielināt (katras šādas izmaiņas un to pieļaujamība pakļaujama izvērtējumam). Vienlaikus Ziņojums nenorāda uz to, ka Paredzētā darbība radīs Noteikumos Nr. 1290 noteikto gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumus, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā iestrādātie nosacījumi. Gadījumā, ja kādu apstākļu rezultātā, tajā skaitā ņemot vērā laika apstākļus un pieprasījumu, tiktu konstatēti priekšnoteikumi būtiski atšķirīgam derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes vai izvešanas apjomam, kas būtiski pārsniedz Ziņojumā novērtēto, vai arī, ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek pieņemts lēmums īstenot tehnoloģiskā laukuma novietojuma izmaiņas, jāveic izmaiņu novērtējums, izsverot izmaiņas arī attiecībā uz citiem ietekmju veidiem (ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3. divi prim panta pirmās daļas 3. punkta c) apakšpunktu).

6.6.1.12. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas saistītajām ietekmēm, Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**

- a) **Derīgo izrakteņu ieguve Ieguves vietā jāveic secīgi, nodrošinot, ka vienlaikus tā netiek veikta vairākās ieguves zonās un būtiski nepārsniedz Ziņojumā vērtēto maksimālo ieguves apjomu (150 000 m³) gadā, ieguves un apstrādes laiku, Ziņojumā vērtēto tehnoloģisko iekārtu veidu, ES emisijas standarta līmeni (*EU Stage emission standards*) un derīgo izrakteņu ieguvē izmantotās tehnikas vienību skaitu un veidu, kā arī darbības ilgumu (atbilstoši Ziņojuma 1.1.7. tabulai).**
- b) **Tehnoloģiskajā laukumā maksimālais apstrādājamais derīgo izrakteņu daudzums nedrīkst pārsniegt Ziņojumā novērtēto 130 000 m³ (208 000 t) apjomu, bet apstrādātā materiāla uzglabāšanas apjoms – 50 000 m³ (80 000 t), krautņu maksimālais augstums – 8 m.**
- c) **Iegūtā materiāla izvešanas intensitāte nedrīkst pārsniegt vidēji 10 000 reisu gadā un 40 reisu darba dienā.**
- d) **Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kādu ir apņēmušās sasniegt ierosinātājas un kāds norādīts Ziņojuma 3.2. tabulā “*Izkliedes aprēķinu rezultāti*”.**
- e) **Jānodrošina Ziņojuma 8. nodaļā norādīto vai līdzvērtīgu emisijas mazināšanas risinājumu iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpilde.**

6.6.2. **Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes:**

- 6.6.2.1. **Paredzētās darbības ietvaros ir plānota smilts – grants un smilts ieguve un apstrāde, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan derīgā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvu, apstrādi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Ieguves vietas tuvumā ir pret piesārņojumu jutīgi objekti, tajā skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas.**

Konkrētajā gadījumā individuālās dzīvojamās mājas atrodas galvenokārt gatavās produkcijas transportēšanas maršruta (autoceļš P114) ietekmes zonā.

- 6.6.2.2. Trokšņa ietekmes novērtējumu IVN ietvaros sagatavojuši SIA “*R&D Akustika*” (reģistrācijas Nr. 40103100457), novērtējums pievienots Ziņojuma III pielikumā. Trokšņa izplatīšanās modelēta ar trīsdimensiju trokšņa izplatīšanās prognozes licencētu datorprogrammu “*SoundPLAN 8.2*” (licences Nr. ID1038/05). Vidējie meteoroloģiskie dati aprēķināti, izmantojot apkārtnē tuvākās Liepājas meteoroloģiskās stacijas datus un Ministru kabineta 2019. gada 17. septembra noteikumus Nr. 432 “*Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003 – 19 “Būvklimatoloģija”*”.
- 6.6.2.3. Saskaņā ar Ziņojumu ieguves, apstrādes un transportēšanas darbus ir paredzēts veikt tikai darba dienās, periodā no plkst. 8.00 līdz plkst. 18.00, vidēji 250 dienas gadā. Līdz ar to, atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota tikai periodā, kas kvalificējas kā diena, kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A–izsvartais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis L_{diena} nedrīkst pārsniegt 55 dB(A).
- 6.6.2.4. Esošā trokšņa līmeņa novērtēšanai Paredzētās darbības teritorijas ietekmes zonā ņemta vērā VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” statistika par diennakts satiksmes intensitāti un transportlīdzekļu veida sadalījumu uz autoceļa P114¹⁹, kā arī derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un transportēšana īpašumā “*Bites*”. Ietekmes zonā esošo citu atradņu ieguves un apstrādes iekārtu darbības radītā trokšņa ietekme netiek ņemta vērā, jo savstarpējā novietojuma un attāluma, kā arī ieguves apjomu dēļ Izstrādātāja pieņēmusi, ka šīs ietekmes jutīgajos objektos nesummēsies. Atbilstoši pievienotajiem ievaddatiem (Ziņojuma III pielikuma 7.1.1. tabula) konstatējams, ka ir ņemta vērā transportēšanas radītā trokšņa ietekme no atradnēm “*Jekstes*”, “*Ozollīči*” un “*Gramzda 1979*”, līdz autoceļam P114 (skat. attēlu III pielikuma 18. lpp.), bet kopējā transporta intensitāte pa to jau ir ņemta vērā VSIA “*Latvijas Valsts ceļi*” statistikā.
- 6.6.2.5. Ziņojumā tiek vērtēta ietekme Ieguves vietai un transportēšanas ceļam tuvākajās desmit dzīvojamo māju teritorijās²⁰. Konstatējams, ka dzīvojamā māja “*Dārznieki*” atrodas autoceļa P114 aizsargjoslā, un jau esošajā situācijā aprēķinātais trokšņa rādītājs (vērtējams kā mērķlielums) L_{diena} sasniedz 57,4 dB(A) vērtību. Pārējās dzīvojamo māju teritorijās aprēķinātie fona trokšņa parametri ir būtiski zemāki. Trokšņa izplatības kartes pievienotas Ziņojuma III pielikuma 21. lpp., aprēķinu rezultāti skatāmi Ziņojuma 4.2. tabulā.
- 6.6.2.6. Atbilstoši Ziņojumam, trokšņa novērtējumā izmantoti tie paši pieņēmumi par Paredzētās darbības realizācijas nosacījumiem, kuri izmantoti arī emisiju gaisā novērtējumā. Izvērtējis IVN ietvaros veikto trokšņa novērtējumu, Birojs secina, ka nav konstatēti vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi dienas laikā Ieguves vietai tuvāko dzīvojamo māju teritorijā²¹, veicot derīgā materiāla ieguves un apstrādes darbības apjomos un ar tehnoloģiskajiem risinājumiem, kuri vērtēti Ziņojumā. Paredzētās darbības un fona summārās ietekmes novērtējuma

¹⁹ Atbilstoši informācijai Ziņojuma III pielikuma 2. lpp., transporta intensitāte novērtēta kā 488 vieglā transporta un 138 smagā autotransport vienības dienas periodā (77 % no kopējā diennakts intensitātes).

²⁰ Ziņojuma 4.2. tabula.

²¹ Ieguves zonai tuvākajā viensētā “*Birstalas*” Paredzētās darbības ietekmē rādītājs L_{diena} paliks nemainīgs – 26,8 dB(A), bet Tehnoloģiskajam laukumam un lokālajam izvešanas ceļam tuvākajās mājās “*Bērzkalni*” un “*Jeksti*” pieaugs par 1,2 un 0,7 dB(A) attiecīgi sasniedzot 43 un 45,5 dB(A).

(modelēšana) rezultāti parādīti Ziņojuma III pielikuma 22. lpp. attēlos, aprēķinātās vērtības dzīvojamo māju teritorijās apkopotas Ziņojuma 4.2. tabulā.

- 6.6.2.7. Atbilstoši Ziņojuma 4.2. tabulā sniegtajam vērtējumam, transportēšanas aspektā ir prognozējams, ka Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā apbūves teritorijās turpināsies līdzšinējā vides trokšņa problemātika autoceļa P114 ietekmes zonā, kas ir arī ceļš, ko lietos materiāla transportēšanai no Ieguves vietas un tai tuvumā esošajām atradnēm. Apbūves teritorijās pie publiskajiem autoceļiem prognozēts trokšņa līmeņa pieaugums par 1-2 dB(A). Ziņojumā netiek prognozētas nozīmīgas vides trokšņa ietekmes derīgo izrakteņu Ieguves vietas tiešā tuvumā un ar transportēšanu pa karjera iekšējiem ceļiem/ lokālajiem pievedceļiem.
- 6.6.2.8. Tādējādi, lai arī Paredzētās darbības īstenošana neradīs būtiski sliktākus apstākļus vides trokšņa aspektā, ir sagaidāma negatīvas ietekmes turpināšanās publisko autoceļu tīklā. Šādā situācijā Paredzētās darbības akceptēšana vai neakceptēšana pēc būtības būs vietējās pašvaldības izšķiršanās par to, vai tā pieļaus turpināt ietekmi, kas jau pašlaik daļēji ir iemesls vides trokšņa augstajam līmenim publisko ceļu tuvumā, un atsevišķos gadījumos pārsniedz Noteikumu Nr. 16 2. pielikumā noteikto robežlielumu un mērķlielumu. Tā kā trokšņa palielinājums ir sagaidāms publisko ceļu tīklā, kur satiksmes intensitātes (un ietekmes) pieaugums ir mainīgs, var palielināties arī bez Paredzētās darbības īstenošanas, Birojam nav pamata atzinumā noteikt, ka ierosinātājas nebūtu tiesīgas lietot publisku satiksmes infrastruktūru. Vienlaikus Ziņojums izgaismo vides problēmu un norāda uz to, ka pastāv pamats saglabāt piesardzību, lemjot par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu, ņemot vērā arī apstākli, ka kumulatīvās ietekmes novērtētas atbilstoši Izstrādātājas pieņēmumiem par derīgo izrakteņu ieguves apjomiem, kuri var būt arī lielāki. Tādēļ Birojs vērš pašvaldības kā akcepta lēmuma pieņēmējas un ierosinātāju uzmanību uz to, ka likums "*Par piesārņojumu*" attiecībā arī uz trokšņa mērķlielumu²² noteic, ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, un, ja tie ir pārsniegti, pakāpeniski samazinot emisiju līdz attiecīgajam mērķlielumam (13. panta ceturtdā daļa). Gadījumos, kad pieņemams lēmums par jaunu darbību un tās akceptēšanu, iestādēm mērķlielums ir jāņem vērā (likuma "*Par piesārņojumu*" 13. panta otrā daļa), jo Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmē noteiktais nenozīmē, ka to 2. pielikumā noteiktie robežlielumi uz autoceļu aizsargjoslu vispār neattiektos.
- 6.6.2.9. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni, Birojs neatkārtoto nosacījumus, kuri izvirzīti šī atzinuma 6.6.1.12. punkta "a", "b" un "c" apakšpunktos, tostarp derīgo izrakteņu transportēšanai, bet Birojs atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar citiem darbu veikšanas apjoma un laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie, visas darbības veicamas tikai diennakts dienas periodā, neveicot to brīvdienās un svētku dienās. Šādi darba organizācijas nosacījumi ir jāiekļauj derīgo izrakteņu ieguves projektā, un darbu veicējam jānodrošina to ievērošanu.**

²² Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi vides trokšņa robežlielumi autoceļu aizsargjoslās uzskatāmi par mērķlielumiem.

- b) Jānodrošina Ziņojumā vērtēto Paredzētās darbības nosacījumu izpilde, sasniedzot ne būtiski sliktāku trokšņa ietekmes līmeni vērtētajās jutīgajās teritorijās, kādu ir apņēmušās sasniegt ierosinātājas un kāds norādīts Ziņojuma 4.2. tabulā “*Trokšņa rādītāju aprēķinu rezultāti*”.
- c) Pamatotu sūdzību gadījumā dzīvojamo māju teritorijās un pie Paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām māju fasādēm veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumiem, tajā skaitā Paredzētās darbības nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Dienestā un pašvaldībā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kādiem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

6.6.3. Bioloģiskās daudzveidības un ainavas izmaiņu prognoze:

- 6.6.3.1. Ziņojumā ir ietverta informācija par Ieguves vietas un tās apkaimes dabas vērtībām, kas detalizētāk apskatīta Ziņojuma 2.5. nodaļā, kā arī norādīta jau šī atzinuma 3.2.16. – 3.2.19. punktos. Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu, sniedzot par to atzinumus, kas pievienoti Ziņojuma IV, V, VII-1 un VII-2 pielikumā, veikuši attiecīgajā jomā sertificēti sugu un biotopu eksperti (skat. šī atzinuma 3.2.17. - 3.2.19. punktu).
- 6.6.3.2. Rāpuļu un abinieku eksperta Atzinumā (Ziņojuma VII-1 pielikums) konstatēts, ka Ieguves teritorijā nav sastopamas īpaši aizsargājamo abinieku un rāpuļu sugu atradnes, dzīvotnes vai to pastāvēšanai potenciāli nozīmīgi biotopi (minētais vērtējums sniegts arī Rāpuļu un abinieku eksperta papildu Atzinumā (Ziņojuma VII-2 pielikums). Tādēļ, saskaņā ar Rāpuļu un abinieku eksperta sniegto vērtējumu, derīgo izrakteņu izstrādi Ieguves vietā var veikt bez īpašiem nosacījumiem abinieku un rāpuļu sugu aizsardzībai. Novērtēts, ka pēc izstrādes pabeigšanas līdz gruntsūdens līmenim, Ieguves vietā iespējama reto abinieku sugu dzīvotņu – mitraiņu izveide.
- 6.6.3.3. Veicot papildu Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz rāpuļu un abinieku sugām (Ziņojuma VII-2 pielikums), apsektas teritorijas²³, kas saskaņā ar DAP Vēstulē Nr. 4.9/6650/2022-N pausto viedokli, ir potenciāli piemērotas īpaši aizsargājamās abinieku sugas - kokvardes (*Hyla arborea*), dzīvotnei un nārstam. Saskaņā ar Rāpuļu un abinieku eksperta papildu Atzinumu ne Ieguves vietā, ne DAP Vēstulē Nr. 4.9/6650/2022-N minētajās teritorijās nav konstatētas īpaši aizsargājamo abinieku, tostarp kokvardes, un rāpuļu sugu atradnes²⁴.
- 6.6.3.4. Savukārt viena aizsargājamā rāpuļu suga – sila ķirzaka (*Lacerta agilis*) ir konstatēta ~ 180 m uz DR no Ieguves vietas, atradnes “*Vībotnes*” teritorijā, kuras izstrāde vēl nav pabeigta. Saskaņā ar Rāpuļu un abinieku eksperta sniegto vērtējumu, pēc izstrādes pabeigšanas iespējams sila ķirzakai piemērotas dzīvotnes platības pieaugums uz izstrādātās daļas rēķina. Papildus minētajam, Rāpuļu un abinieku eksperts novērtējis, ka piemērots abinieku vairošanās biotops – sekla ūdenstilpe, kurā konstatētas vairākas Latvijā sastopama abinieku sugas (detalizētāka informācijas sniegta Ziņojuma VI-2 pielikuma

²³ Saskaņā ar Ziņojuma VI-2 pielikumu apsektas teritorijas nekustamie īpašumi “*Meža Bites*” un “*Rieksti*”, kā arī īpašumā “*Bites*” esošās atradnes “*Vīnogas*” teritorija un Birztales upes posms.

²⁴ Saskaņā ar Rāpuļu un abinieku eksperta novērtēto datu sistēmā “*Ozols*” atzīmētais kokvardes atradnes punkts (skat. šī atzinuma 3.2.17. punktu, Ziņojuma 2.4. attēlu) ir uz ceļa rapšu laukā (VI-2 pielikuma 7. attēls); vokalizēšanu var dzirdēt vairāk nekā kilometra attālumā, iespējams ka kādreizējā kokvardes vairošanās vieta pašlaik izzudusi vai punkts atzīmēts neprecīzi, kļūdainā vietā.

2. lpp.), konstatēts rekultivētā atradnes “Gramzda II” iecirkņa “Vīnogas” teritorijā. Tādejādi ieteicams saglabāt nemainīgā stāvoklī rekultivēto iecirkni “Vīnogas”, kur atrodas Latvijā parastām abinieku sugām nozīmīga vairošanās vieta.

- 6.6.3.5. Kā norādīts jau šī atzinuma 3.2.18. punktā, Paredzētās darbības teritorijā un tās apkārtnē konstatētas trīs īpaši aizsargājamas putnu sugas - dzērve (*Grus grus*), niedru lija (*Circus aeruginosus*) un sila cīrulis (*Lullula arborea*) (detalizētāk informācijas sniegta Ziņojuma V pielikuma 3. lpp.). Papildus minētajam Ornitologs sniedzis vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz pūcēm²⁵ un dzeņiem²⁶ nozīmīgām prioritāras aizsardzības teritorijām, jo Atradnes apkārtnē saskaņā ar Pūču aizsardzības plānu identificēta ūpja (*Bubo bubo*) aizsardzībai prioritāras teritorija, bet saskaņā ar Dzeņu aizsardzības plānu - trīs dzeņu sugu²⁷ aizsardzībai prioritārās teritorijas. Saskaņā ar Ornitologa atzinumu minētās sugas izvērtējamās teritorijas apsekošanas laikā Atradnes tiešā tuvumā nav konstatētas un to novērojumi izvērtējamā teritorijā nav atzīmēti arī citos Ornitologa Atzinuma sagatavošanā izmantotos informācijas avotos. Vienlaikus atbilstoši Ornitologa Atzinumā sniegtajai informācijai, ~ 1,3 km DA virzienā no izvērtējamās teritorijas, pielietojot provocēšanas metodi, konstatēts baltmugurdzenis. Taču saskaņā ar Ornitologa novērtējumu baltmugurdzenis novērojuma vieta atrodas drošā attālumā no Paredzētās darbības teritorijas, tādēļ nav prognozējama ar Paredzēto darbību saistīta negatīvā ietekme uz tā ligzdošanas teritoriju.
- 6.6.3.6. No Ornitologa atzinuma (Ziņojuma V pielikums) izriet, ka izpētes teritorija ir ilgstoši cilvēka saimnieciskās darbības ietekmēta teritorija, tostarp, veicot intensīvu derīgo izrakteņu ieguvī. Konstatētās aizsargājamās putnu sugas – dzērve un sila cīrulis, saistāmas ar teritorijām, kurās karjeru izstrāde ir pārtraukta un/ vai izbeigta, kā rezultātā šajās teritorijās ir izveidojušās minētajām sugām piemērotas dzīvotnes. Tādejādi novērtēts, ka tieši karjeru izstrādes rezultātā minētajām un arī citām putnu sugām ir radītas piemērotas dzīvotnes un to platība, līdz ar to arī minēto dzīvotņu nozīme minētajām putnu sugām pēc atradnes izstrādes pabeigšanas nemazināsies, bet palielināsies. Īpaši, ja rekultivācijas rezultātā izstrādātajā teritorijā un tās perifērijā tiek saglabātas mitrales ar fragmentāru kokaugu veģetāciju, ko Ornitologs savā Atzinumā arī rekomendē veikt, lai uzlabotu ligzdojošo/ migrējošo putnu ligzdošanas un barošanās apstākļus. Ņemot vērā Ornitologa atzinumā norādīto, Birojs, ja attiecināms, rekomendē saglabāt karjera izstrādes laikā radītās mitrales, tādejādi veidojot putnu ligzdošanai un barošanās apstākļiem piemērotas vietas ligzdojošiem un migrējošiem putniem. Arī niedru lījas gadījumā sniegts līdzīgs vērtējums kā iepriekš minētajām sugām. Kopumā no novērtētā izriet, ka nav sagaidāms, ka Paredzētā darbība varētu radīt būtisku kaitējumu apkārtnes ornitofaunai, kā arī ietekmi uz migrējošiem putniem.

²⁵ “Apodziņa *Glauclidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns” (turpmāk – Pūču aizsardzības plāns), pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>.

²⁶ “Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns” (turpmāk – Dzeņu plāns), pieejams - <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>.

²⁷ Vidējam dzenim (*Leiopicus medius*), mazajam dzenim (*Dryobates minor*) un baltmugurdzenim (*Dendrocopos leucotos*).

- 6.6.3.7. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertes Atzinumā (Ziņojuma IV pielikums) norādīto, Ieguves vietā un tai tieši piegulošajās platībās nav konstatēti īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamu vaskulāro augu sugu atradnes. Līdz ar to Paredzētā darbība neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz apvidus bioloģisko daudzveidību.
- 6.6.3.8. Ieguves vietā iegūtā derīgo izrakteņu šķirošanu un mazgāšanu plānots realizēt Tehnoloģiskajā laukumā īpašumā “*Bites*”, kas Biroja ieskatā IVN ietvaros arī ir uzskatāma par Paredzētās darbības norises vietas daļu. Īpašuma “*Bites*” A daļas teritorijai pieguļ valsts nozīmes ūdensnotekas Birztales (meliorācijas kadastra numuru 342862:01) posms no pik. 195/00 līdz pik. 194/00. Vērtējot Paredzētās darbības un īpašumā “*Bites*” jau šobrīd notiekošās saimnieciskās darbības iespējamo ietekmi uz Birztales upes ekosistēmu un bioloģisko daudzveidību, norādāms:
- 6.6.3.8.1. saskaņā ar Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” 2.¹ pielikuma 1. tabulu Birztales upe nepieder pie upēm, kas noteiktas par prioritārajiem zivju ūdeņiem, kā arī, saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 31. maija noteikumu Nr. 418 “*Noteikumi par riska ūdensobjektiem*” 1. pielikuma 4. tabulu, Birztales upe nav riska ūdens objekts Ventas upju baseinu apgabalā;
- 6.6.3.8.2. saskaņā ar datu sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju un DAP Vēstule Nr. 4.9/6650/2022–N Birztales upes posms, kas pieguļ īpašumam “*Bites*”, neatbilst kādam no īpaši aizsargājamo upju biotopu veidam ;
- 6.6.3.8.3. īpašumā “*Bites*” saimnieciskās darbības veikšanai izdota Atļauja Nr. LI15IB0003. Saskaņā ar Atļaujas Nr. LI15IB0003 nosacījumiem, ūdens ņemšana inerto materiālu skalošanas procesa nodrošināšanai ir atļauta no Birztales upes, bet ne no esošās ūdenskrātuves īpašumā “*Bites*”²⁸;
- 6.6.3.8.4. Birojs pievienojas DAP Vēstulē Nr. 4.9/6650/2022–N paustajam viedoklim, ka nesaskaņotu aizsprostu būvniecība uz upēm nav atbalstāma, turklāt, kā minētajā vēstulē norādījusi DAP, Eiropas Savienības Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam ietvaros Eiropā un Latvijā, šobrīd uzsākta virzība uz šķēršļu likvidēšanu uz upēm (*Biodiversity Strategy 2030. Barrier Removal for River Restoration*²⁹), lai veicinātu upju kā zilo koridoru funkciju. Tātad – Latvijā kopumā vajadzētu virzīties uz šķēršļu likvidēšanu, nevis jaunu šķēršļu radīšanu, ļaujot upēm brīvi plūst, jo jebkura upe, pat ja tā nav ES nozīmes biotops, ir ekoloģiskais koridors;
- 6.6.3.8.5. Ierosinātājas, ņemot vērā DAP Vēstulē Nr. 4.9/6650/2022-N pausto viedokli, papildinot Ziņojumu, lūgusi Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajam institūtam “*BIOR*” (turpmāk – BIOR) sniegt viedokli par nesaskaņoti izveidota aizsprosta (akmens krāvuma) ietekmi uz Birztales upes zivju resursiem (Ziņojuma VIII pielikums). Savā viedokli BIOR norāda, ka piekrit DAP Vēstulē Nr. 4.9/6650/2022-N paustajam viedoklim. No BIOR paustā viedokļa arī izriet, ka upju nosprostošana un mākslīgu zivju migrācijas šķēršļu izveidošana atstāj nelabvēlīgu ietekmi ne tikai uz saimnieciski

²⁸ Atbilstoši Biroja rīcībā esošajai informācijai (Dienesta 2022. gada 8. septembra ziņojums par pārbaudes rezultātiem Nr. 098-28/2022) īpašumā “*Bites*” tiek pārkāpti Dienesta izsniegtajā Atļaujā izvirzītie nosacījumi attiecībā uz materiāla skalošanas darbībām (t.sk. nesaskaņoti izveidots aizsprosts uz Birztales upes; aiz akmens krāvuma ūdens upes gultnē ar ūdeni piepildās no nosēdīķa, kur tiek nostādīnāts ūdens, kas izmantots materiāla skalošanā).

²⁹ <https://environment.ec.europa.eu/system/files/202112/Barrier%20removal%20for%20river%20restoration.pdf>

izmantojamiem zivju resursiem, bet arī upes hidromorfoloģiskajiem raksturlielumiem un tās zivju faunas kvalitāti. Tādēļ BIOR savā vēstulē puda viedokli, ka attiecībā uz akmens krāvumu ir pieļaujami divi rīcības scenāriji - no upes un tās ihtiofaunas kvalitātes viedokļa labākais risinājums būtu aizsprostu demontēt un mērķus, kuru dēļ tas ir izveidots (ūdens ņemšana vai citi), nodrošināt citos, videi un zivju resursiem draudzīgākos veidos; ņemot vērā akmeņu krāvuma atrašanās vietu un salīdzinoši nelielo ietekmi, ir pieļaujama arī tā saglabāšana³⁰.

6.6.3.9. Izvērtējis Ziņojumā sniegto Paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un ainavu, Birojs secina, ka tā novērtēta atbilstoši un, ņemot vērā ieguves vietas novietojumu teritorijā, kas jau līdz šim raksturojama kā saimnieciskās darbības ietekmēta, tieša Paredzētās darbības ietekme Ieguves vietā uz kādu no vērtētajiem bioloģiskās daudzveidības aspektiem nav sagaidāma. Vienlaikus Birojs secina, ka ierosinātajās ir ņēmušas vērā IVN izstrādes laikā pieaicināto atbilstošajā jomā sertificēto ekspertu ieteikumus par Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību mazināšanai un/ vai neveicināšanai, tos iestrādājot Ziņojuma 8. nodaļā. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Birojs nekonstatē Paredzētās darbības realizācijai pilnībā izslēdzošus faktorus pie nosacījuma, ka tiek izvirzīti un ievēroti nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama.

6.6.3.10. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar bioloģiskās daudzveidības un ainavas izmaiņu prognozi, Birojs atzīst par nepieciešamu noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:**

- a) **Paredzētās darbības, kas ietver Ieguves vietas teritorijas atmežošanu veicamas ārpus putnu aktīvās ligzdošanas laika (1. aprīlis – 30. jūnijs).**
- b) **Jānodrošina derīgo izrakteņu ieguve veidā, kas neietekmē Ieguves vietas tuvumā, t.i., rekultivētajā Atradnes iecirknī “Vīnogas” esošo mitraini ar ūdenstilpēm.**
- c) **Derīgo izrakteņu mazgāšana/ šķirošana Tehnoloģiskajā laukumā uzsākama tikai pēc mehāniski veidotas barjeras/ aizsprosta likvidēšanas vai tā izveides nosacījumu saskaņošanas, ņemot vērā Dienesta, DAP un BIOR nosacījumus. Ierosinātajam jānodrošina Dienesta 2022. gada 10. oktobra vēstulē Nr. 2.3/AP/6559/2022 norādīto neatbilstību par ūdens izmantošanas risinājumiem novēršana.**

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt to ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību³¹.

Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Paredzētās darbības IVN kopumā veikts atbilstoši tā nosacījumiem. Birojs nekonstatē tādus apstākļus vai aprobežojumus, kas kopumā nepieļautu

³⁰ Vienlaikus BIOR norādīja, ja krāvums tiks saglabāts, nepieciešams veikt tā “legalizācija”, t.i., krāvuma un virs tā izveidotā uzpludinājuma ekspluatācijas noteikumu sagatavošanu, kā arī zivsaimnieciskās ekspertīzes par krāvuma ekspluatācijas ietekmi uz zivju resursiem veikšanu. Tas ļautu nākotnē izvairīties no potenciālām domstarpībām gan par krāvuma ekspluatācijas veidu, gan tā ietekmi uz zivju resursiem.

³¹ Skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.

Paredzēto darbību. Vienlaikus Ziņojumā un šajā Biroja atzinumā identificēta virkne nosacījumu, ar kādiem Paredzētā darbība tās akcepta gadījumā var tikt īstenojama vai nav pieļaujama.

Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa, 24. panta pirmās daļas 2. punkts). Par Paredzētās darbības akceptu Novērtējuma likuma 21. panta izpratnē lemj Dienvidkurzemes novada pašvaldība.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*